

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ.—ನಿನ್ನೆ ಇಶ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ನೀರಿನ ದರದ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಂತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಿನ್ನೆ ಯಾವರೆಗೆ ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಇದು ಸದನವನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲವೇ? ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ೨-೩ ದಿವಸ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ತಕರಾರು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿನ್ನೆ ಸುತ್ತೋಲೆ ಇಶ್ಯೂ ಆಗಿದೆ ಎಂದಿರಿ, ಆದರೆ ಸಂಜೆ ಐದೂವರೆ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಇಶ್ಯೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ.—ಆದರೆ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಶ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

Re.—Recreation of Suspension of Members Statement by Members.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ೨೩ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರದೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಇವತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಾದ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದು ಈ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮನವಿ ಮತ್ತು ತಾವು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ನಾವು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಭೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತವಾದ ಸಭೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊರದೂಡಲ್ಪಟ್ಟಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿ ಪುನಃ ನಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕಾಯಂವುದಕ್ಕಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಧರಣಿ ಮಾಡಿದ ಆ ಒಂದು ಘಟನೆ ಏನಿದೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಅಲ್ಲ, ಆದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಧ್ವೇಷ ಇದೆ. ಅದು ಈಡೇರುವವರೆಗೂ ನಾವು ಚುಳುವಳಿವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ನಾವು ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ನೈತಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಿಲುವಿಗೆ ಜಯ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಜನತೆ ನಡೆಸಿದ ಅಂದೋಳನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವು ನಮ್ಮ ನಿಲುವಿಗೆ ಬಯಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನತೆ ಅಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಿಲುವಿಗೆ ಜಯ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ನಿರ್ಣಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಅವರ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದಾದಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ಒಂದು ನಿಲುವಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೇನೂ ಅಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಹಾಜರಾಗುವಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಸೋಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ, ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದಿದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಿಲುವಿಗೆ ಶರಣಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. Moving of

the resolution is a confessional statement. 3 ವಾರಗಳ ನಂತರ ಆ ಬಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರದೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೇಲೆ 3-4 ದಿವಸದಲ್ಲೇ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸತ್ಯತೆಯೇ ಕಾರಣ. ಇದಲ್ಲದೇ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ಆದೇಶ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಆಗ ನೀವು ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಆಮ್ನಿ ಪೊಟೆಂಟ್. ಇವರ ಮಂಡಬುದ್ಧಿಯಿಂದಾದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಗುದ್ದು ಬಿತ್ತು, ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇ ಈ ನಿರ್ಣಯ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ತಾವು ಒಳಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸ್ವಾಮಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಒಂದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಇವರಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುದ್ದು ಬಿತ್ತು ಅದರಿಂದ ಇವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ನೈತಿಕವಾಗಿ ನಮಗೆ ಗೆಲುವು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಅರಿತುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಸರ್ಕಾರವೇ ಹೋಗತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ನಿಲುವಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಇವತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—I want to know under what rule hon. member Sri S. R. Bommai is making the statement?

SRI S. R. BOMMAI.—I am making this statement in the Zero Hour I have taken the permission of the Speaker.

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—I cannot understand under what rule Sri Bommai is making the statement? Has the hon. member been allowed to make the statement?

SRI K. H. HANUME GOWDA.—Sir,.....

MR. SPEAKER.—Please resume your seat.

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—Sir, I seek a clarification You are the custodian of this House. I have a point of order. I wanted to know Under what rules hon. member Sri Bommai is making the statement ?

MR. SPEAKER.—I have not called you. Under what rule you are questioning him. There is no point of order.

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—Sir, the Rules of Procedure are so perfectly framed by this House that any member who wishes to make a statement should seek the permission of the Chair.

SRI P. RAMDEV.—The Chair is better judge than the hon. member.

MR. SPEAKER.—It is only with my permission that Sri Bomma is speaking. Probably I do not know.....

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—May I know under what rule the hon. member is permitted to make the statement?

SRI S. R. BOMMAI.—The Chair has got discretionary powers.

MR. SPEAKER.—I have permitted him to speak.

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—Zero hour is meant only just to seek some clarifications from the Hon'ble Ministers.

SRI M. C. NANAIAH.—Sir, the hon. member Sri Sheernaly Chandrashekar is trying to advise the Chair. It is not correct.

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—I am not advising the Chair, I am only stating what Zero hour is.

SRI M. C. NANAIAH.—Sir, the hon. member is advising the Chair. There must be some limit. He cannot do so. The hon. member is questioning the authority of the Chair. Is he supreme than the Chair?

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—I request the Chair to clarify the point.

SRI M. C. NANAIAH.—Sir, in any manner can he go on questioning the Chair?

MR. SPEAKER.—The hon. member should understand that some of these things are there in the history of Parliamentary procedure.

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—Has the hon. member quoted any rule?

MR. SPEAKER.—When your turn comes reserve all your energies and use it.

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—Sir, you are the custodian of this House. You have to apply these rules.

SRI AZEEZ SAIT.—I request the hon. member to read ‘Bhagavad-githa’ carefully.

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—Let the hon. member read ‘Quoran’

SRI K. BRASKAR NAIDU.—Sir, let us not bring in this House any communal matters. Rules are not framed on Bhagavadgitha or Quoran. I don't want all these things here. Sir, you have given him permission. Is it not?

MR. SPEAKER.—Yes. I have given him the permission.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಧರಣಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಿಂದ ತೆಗೆಯುವವರಿಗಾಗಿ ನಾವು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಅನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿದ ಹೊರತು ಅವರ ಸರ್ವಭವಷನ್ ಹಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಿಂದ ತೆಗೆಯುವ ತನಕ ನಾವು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ಮನಮುಟ್ಟಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಬಹಳ ಗಂಭೀರತೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾವು ಕೂಡ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಾನು ಪುನಃ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ಹೊರಗುವುದು ವಿಚಿತ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಕೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನೀತಿ ಎನಿದೆ ಎಂದರೆ ಭಾರತ ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಧರಣಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಧರಣಿ ಮಾಡಿರುವ ಉದಾಹರಣೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿ ಎಫ್. ಐ. ಆರ್. ಹಾಕಿದಂತಹ ಉದಾಹರಣೆ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಇಂತಹ ಉದಾಹರಣೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಹೀಗಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ; ಅದು ಅದಮೇಲೆ ನಾವು ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಅನೇಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫-೧೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎನ್ನೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಿವ ಮೊಗ್ಗ ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡುತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೋಗಿದ್ದರು ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ವಿಷ್ಣು ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಜನಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ೨೫ ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ನಾವು ೧ ಲಕ್ಷ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅವರು ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆವೇನು ? ಯಾರೋ ಸ್ವೈಫಂಡರಿ ಹುಡುಗರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಫೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷಣವೇ ? ನಾವು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಭೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಕ್ರಾಡ್ ಆಗಿತ್ತು ಎಂದು ಜನರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಕ್ರಾಡ್ ಆಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಬ್ರೇಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ತಮಗೆ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕಳೆದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ನಾವು ಒಂದು ದೃಶ್ಯ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ದೃಶ್ಯ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಜೈದಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ.

MR. SPEAKER.—They are all Ministers !

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೇ ಹೋಗಲಿ, ಅವರ ಕಾರಿನ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಪೋಲಿಸ್ ವ್ಯಾನ್ ಮತ್ತು ಕಾರಿನ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪೋಲಿಸ್ ವ್ಯಾನ್ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಈ ಜೈದಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವೇ ಅಥವಾ ಸ್ಕೋಲೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಹೇಳಬೇಕು. ತಾವು ಜನಾನುರಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾರಿನ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಪೋಲಿಸರೇಕೆ ಬರಬೇಕು ? ಮೊನ್ನೆ ಪ್ರೆಸಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫೋಟೋ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಮೀರ್ ಸುಲ್ತಾನನ್ನು ಪೋಲಿಸರು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ದೃಶ್ಯ ಇತ್ತು. ಅತನ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಪೋಲಿಸರು ಇದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಹಿಂದೆಯೂ ಪೋಲಿಸರು ಬರಬೇಕಾದರೆ, ತಾವು ಅಷ್ಟೊಂದು ಭಯಭೀತರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಈ ಮಂಜನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರಿನ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಪೋಲಿಸ್ ವ್ಯಾನ್ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸಹ ಪೋಲಿಸರ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾರಿ ಏನಾದರೂ ಬರುತ್ತದೋ ಎನ್ನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಗ್ರೋವರ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಮತ್ತು ಅಫಿಡವಿಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೋ ಅಂತದವರೇ ಬಂದೇ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಅದೇ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಅಂತಹ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇರಲಿ, ಗ್ರೋವರ್ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ನಾವು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅಫಿಡವಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಸಮ್ಮತಿಯೇ ಅಫಿಡವಿಟ್ ಹಾಕಿದ ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದುತೀವೆಂದು ಆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ.

MR. SPEAKER.—These things happen.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

MR. SPEAKER.—Late Church-hill started his career as a Member of the Labour Party. Subsequently, he went to Conservative Party and become an M. P.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅವರು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿರಕ್ಕಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—No, no. He was a Member of the Labour Party. After some time, he joined the Conservative Party.

SRI NAZIR AHMED SIDDIQUI.—Sir, in England, the flow is both the ways i. e., from Ruling Party to Opposition Party and vice versa. Whereas here, it is only to Ruling Congress I Party. Here, it is only one way traffic i. e., from Opposition to Ruling Party.

SRI AZEEZ SAIT.—Sir, today we are facing substandard people i. e., the people who do not have standard of life.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಚರ್ಚಿಲ್ ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರು ೨೪ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ೨೪ ಸಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

AN HON. MEMBER.—Sri Ramdev is also not original.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದಿಕ್ ಅವರು “it is only Ruling Party” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಈ ಕಡೆಗೆ ಬರುವಂತಹ ಕಾಲವೇನೂ ದೂರವಿಲ್ಲ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಗ್ರೋವರ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಏನು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಈಗಲೂ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಮೇಲಾಗಲೀ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲಾಗಲೀ ನಾವು ಏನು ಚಾರ್ಜಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಈಗಲೂ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ ಗುಡೂರಾವ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿ. ನಾವು ಈಗಲೂ ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿಲುವೇನೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವೇದಿಕೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ನಾವು ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾವು ಅಧಿಕಾರ ಬಿಟ್ಟಮೇಲೂ ಸಹ Ex. Chief Minister ಎಂಬ ಟೈಟಲ್‌ನ್ನು ಯಾರೂ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸತ್ತಮೇಲೂ ಸಹ ಎಕ್ಸ್-ಚೀಫ್-ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿ ಈಗ ಶ್ರೀಮನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋದಾಗ ಸೌಜನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಂದು ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದರೋ ಮತ್ತು ಇಂದೂ ಸಹ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದಾರೋ, ಅಂತಹ ಒಬ್ಬ ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯ ಶೀಲದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಎಂತಹ ಭಾಷೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ, ನಾನು ಈಗ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಗೌರವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಕೀಳು ದರ್ಜೆಯ ಬೈಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಊರಿಂದ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಡೆಸಿದಂಥ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಎಂತಹ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅನುಕೂಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. Sir at that time the Janatha Party (Congress-O) was dearth of muslim leaders and hence, let me honestly tell you, that fellow Mr. Ibrahim.....

MR. SPEAKER.—Please do not use the word ‘fellow’.

SRI H. D. DEVEGOWDA.—I am sorry sir, I withdraw it.

I want to make it clear, because in those days the Janatha Party (formerly Congress-O) was branded as the Party of Upper Class and you also know that day in and day out, inside and outside the House this was the charge made against the Janatha Party and erstwhile Congress-O Party. It was a fact that we have, of course, given him a political berth. I do not dispute that. But, today, there is no dearth for Congress (I) Party so far as the minority and SCs/STs leaders are concerned. Why do you unnecessarily waste your energy to defend such a man? I do not want to unnecessarily enter into a controversy. It is high time that the leadership must realise their own blunders and see that a final decision is taken in this behalf.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇವರು ಎಂತಹವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕೋಗಿಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಗೆ ಮರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಯಾವುದು ಕೋಗಿಲೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಕಾಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಕೋಗಿಲೆ ಎಲ್ಲ ಮರಿಗಳಿಗೂ ಗುಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಅವು ದೊಡ್ಡವಾಗಿ ಕೂಗಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಯಾವುದು ಕಾಗೆ ಯಾವುದು ಕೋಗಿಲೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಪತ್ತಿರ ಇದ್ದಾಗ ಕೋಗಿಲೆಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಅದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಅದಮೇಲೆ ಕಾಗೆಯಂತೆ ಆಗಿ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕಿತು. ಅನಂತರ ಅವರು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು. ಈಗ ಈ ಕಾಗೆ ಶ್ರೀ ಗಂಡೂರಾವ್ ಅವರ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ಅವರೂ ಸಹ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಬಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಕಾಗೆ ಆದರೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇವರು ನಮಗೆ ನೀತಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಶ್ರೀ ಅರಸ್ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೊದಲು ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕರುಣಾನಿಧಿ ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಿತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇವರುಗಳೇ ಚುನಾವಣಾ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದೇ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ನೀತಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ? ಇದು ಅನುಕೂಲ ಸಿಂಧುವಲ್ಲವೇ ? ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಜೊತೆಗೂಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಜೊತೆಗೂಡಿದವರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಯು) ಪಕ್ಷದವರು ಇರಬಹುದು, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದವರು ಇರಬಹುದು, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಇರಬಹುದು, ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಯವರು ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರೆ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಅಪ್ಪಣ್ಣವಾಗಬಹುದು, ಅದೇನೆಂದರೆ. ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಏನು ಧರಣಿ, ಸಭೆಗಳು ಹಾಗೂ ಬಂದ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಎ) ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೂ ಸಹ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಲ್ಟಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಜೊತೆಗೂಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ನಾವು ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಮತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಉಪ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಧಾರವಾಡ, ಬಸವನಗುಡಿ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ

ಚುನಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವನಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಯಲ್ಲಿ ೨೦ ಸಾವಿರ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಒತ್ತೊತ್ತಿ ಹೋಗಿ, ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಏನಂದರೆ ಧಾರವಾಡ ಉಪಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ ಇವರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಳಹೊಕ್ಕಿ ನೋಡಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಯಾಯಿತು. ಆಗ ಧಾರವಾಡ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ಮತಗಳು ೮೦೦೦ ಚಿಲ್ಲರೆ. ಅಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಫೋಟೋ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ೩೪,೦೦೦ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮತಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್-ಐ ಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ, ಇಡೀ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು, ಅಧಿಕಾರ ದರ್ಪ, ಹಣ— ಇವೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗವಾದರೂ ಬಂದ ಮತಗಳು ಐವತ್ತು, ೨,೦೦೦, ೯,೦೦೦ ಮತಗಳು ಬಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಅಳಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ೪,೦೦೦ ಮತಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಮತಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದೇ ಬೇಡವೇ ಎಂದು ನಮಗೆ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಯಾರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು? ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದವು. ಅವರು ಹೊರಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ೪ ಸಾವಿರ ಮತಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೇ, ೯ ಸಾವಿರ ಮತಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಜನತೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಉಪ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದರೆ ಯಾರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಮತಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಗೆಲುವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. With Smt. Indira Gandhi, the Prime Minister, you are a big hero; if it is minus Indira Gandhi you are only zero - minus zero. ನಾವು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋದರೆ ಹಿಡುಗುಂಟು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಆರಿಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಜನತೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಕೃಪಾಪೋಷಿತ ನಾಟಕ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕೃಪಾಪೋಷಿತ ನಾಟಕ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದವರಲ್ಲಿ ನಾವು. ಜನತೆಯ ಅತೀರ್ಪಾದದಿಂದ, ಕೃಪೆ ಯಿಂದ ಇವತ್ತು ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಜನತೆಯ ಆಯ್ಕೆ ಯಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಜಿಯ ಮಂಡಲಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿದಂಥ ಈ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಂದ, ಅವರು ಗೌರವದ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಇವತ್ತು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಪಕ್ಷ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆ. ಏನಂದರೆ, ಅವರು ನೈತಿಕವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆ ಸದಸ್ಯರು ಖನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಹಿಂದೇಟು. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವಾಗ ನೈತಿಕ ಬಲ ಇಲ್ಲದಂಥ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ, legitimacy of the legislature has been lost. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಚುನಾವಣಾ ಕಣಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ತಕ್ಷಣ ಈ ಸಭೆಯ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬನ್ನಿ. ೧೯೮೩ರ ವರೆಗೆ ಏಕೆ ಕಾಯಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂ ರಾಯರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ೨೨೩ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ೨೨೩ ಸ್ಥಾನಗಳು ಬರುತ್ತದೇನೋ, ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಅನುಕೂಲಪಾದ ಸಮಯವಿದೆ, ಬೇಗ ಮಾಡಿ. We will give a challenge and we will accept your challenge. ಬಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಬೇಡ ಬೇಗ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ

ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತು, ಅದು ಸಂಪಾದಕಿಯೇ ಇರಲಿ, ಸುದ್ದಿಯೇ ಇರಲಿ, ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಇರಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆದರಿಕೆ, ಹೆದರಿಕೆ, ಹೊಡೆತ, ಬದಿತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಲ್ಲದು, ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿ ದಿನ ಮಗನಿಗೆ ಹೆದರಿಸಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೊಂಡಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು. ಅದೇರೀತಿ ಅವರು ದಿನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಯ್ಯುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮೊಂಡರೆ ಅವರೂ ಮೊಂಡಾಗುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಆದಾಗಿನಿಂದ ಸೂರ್ಯೋದಯದಿಂದ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದವರೆಗೂ ಪತ್ರಿಕೆಯವರನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬಯ್ಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಭೆ, ಸಮಾರಂಭ, ವೇದಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು 'ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಬಿ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬಹುದು, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರು ಕಾದಾಡೋಣ ಬಾ ಎಂದರು, ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಚುನಾವಣಾ ಕಣಕ್ಕೆ ಕುಸ್ತಿಗೆ ಬರಬೇಕೇ? ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಯಾರೂ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ವೇದನೆಯಾಗಿದೆ. ಕರುಣೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಪಾಪ, ಪುಂಡೆ ಬರುವ ಅಪಕಾಶವಿಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ, ಒಂದು ವರ್ಷ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಲಿ, ಬರಲಿ ಎಂದು. ಇವರ ಮಾತನಾಡಿದ ಭಾಷೆ, ಮಾತಿನ ಧಾಟಿ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಅನಾಗರಿಕ ವನುಷ್ಕ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಗೌರವ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ನಾವೇನೂ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ತೂರಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ, ಸುಂಟರ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದವರಲ್ಲ, ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪಾತ್ರ, ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪಾತ್ರ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ತತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಅದೇನು ಹೊಸದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ನೀತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಿದೆ. ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಗಗನಕ್ಕೆ ಏರಿತಕ್ಕು ಬೆಲೆಗಳೆ, ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಸಾಗಿದಂಥ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟು, ಅಭ್ರಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ರೀತಿ ಕೋಟಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅವರು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು, ಆಗ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಿವಿ ಹಿಂಡಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ, ಕಳವಳಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇವಲ್ಲದವರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ, ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ.

ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. The Democratic Government function only by debate, discussion, criticism and consultation. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಾದ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರವರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಬಹು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅವರಿಂದ ಪಾಠ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಪಾಠ ಕೇಳಿದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ನೈತಿಕ ಬಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವೇ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೂಲೆಗೆ ತಳ್ಳಿ ಹೋದಂಥವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ದೇಶದ ದುರ್ದೈವ. ಇವತ್ತು

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಿಡಿಬಲಿಟಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲಿ, ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲಿ ಮಾತಿನ ಬಳಕೆ ಮಾತ್ರ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಗೌರವ ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಏನೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೊರಟರೆ ಆಗ ಇದ್ದ ವಿಶ್ವಾಸವೂ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಪುನಃ ಬಂದಿದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಮನವಿಗೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಚನ್ನಗಿರಿ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಗೌರವವಿದೆ. ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸದನ ವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಅದು ಮುಖ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಅಗೌರವ ಅಗುವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಶಬ್ದವಾಗಿರಬೇಕು. ಬಳಕೆ ಮಾಡದ ಶಬ್ದವಾಗಿರ ಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.— ಬಳಸಬಾರದಂಥ ಯಾವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಬಳಸಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರಿಗೆ ಬಿಚ್ಚಿದ್ದೇವೆ. ಬಳಸಬಾರದಂಥ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಹೇಳಬಾರದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ, ಹೇಳು ವುದು, ಅಹಂಕಾರ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.— ಮಾಡಬಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಇದೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.— ಮಾಡಬಾರದ ಕೆಲಸ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ, ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಧರಣಿ ಕೂರುವುದು ಎಂದರೆ ನಾವು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ನಾವು ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ನಮಗೆ ಅನಿ ವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತೋ ಆಗ ನಾವು ಧರಣಿ ಕೂರಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಧರಣಿ ಕೂತೆವು, ಸರ್ಕಾರ ಆಗ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರು. ನಾವು ಅವತ್ತು ಕೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಸಚಿವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕು, ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಜಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಮೂಲಕ ಅವ ಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಅನಂತರ ನಾವು ಹೊರೆ ಗಡೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ನಿಲುವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು, ಅದೇ ರೀತಿ ಇವರು ಸಹ ಹೊರಗಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ನಾಯಿಗಳು ಅಂತ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿದರು. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಸಾಕಿದ ನಾಯಿಗಳು ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಅಂತ ಸದನದ ಹೊರಗಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ಸದನದ ನಾಯಕರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡರೂ ನನ್ನ ಒಂದು ಕೂದಲನ್ನು ಅಲಾಗಾಡಿಸುವು ದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂದಲು ಅಲಾಗಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಇಷ್ಟು ಜನ ಸೇರಿದರೂ ಅಲಾಗಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ದಪ್ಪ ಕೂದಲೇ ಅವರದು? ಚರ್ಮ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಪ್ಪ ಇರಬಹುದು ಸ್ವಾಮಿ?

(ನಗು.....)

ಈ ತರದ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು? ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಜನಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ ಆಯಿತು, ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾತು ಎತ್ತಿದರೆ ಎನಪು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬನ್ನಿ; ಗಂಡು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬರಿ; ನಾವು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬನ್ನಿರಿ ಅಂತ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಜನ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಜನಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಏರಿಸಿರುವ ಪುಗನ್ನು ನೀವು ಇಳಿಸದೆ ಹೊರತು ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೊರಗೆ ಜನಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು, ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಧರಣಿ ಕೂರುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬನ್ನಿ ಅಂತ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬರುವುದು ಇದೆ, ನೀವು ಬಂದಿಷು ಅವರನ್ನು ಹತ್ತೋಟಿಗೆ ತರದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ವಿಧಾನಸಭೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಅಪ್ರಕೃತ ಏನು ವಸ್ತಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜನರ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಕೊಡಿಸಿದ ನಂತರ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಏನಿದೆ ಅದು ಇವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇವತ್ತು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ರವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡದೇ ಅವರು ಹೇಗೆ ಬಂದಾರು? ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಏನೋ ಪಾಪ, ಹೊರಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ, ಲಾವನಲ್ಲಿ, ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಬರುವುದರಿಂದ ಒಳಗಡೆ ಬಂದು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಕರುಣೆಯಿಂದ ನಾವು ಒಳಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ ಮೇರೆಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಮೇಲೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದು ಯಾರೋ ಯಾರೋ ಕರದರೆ ಬರುವುದು ಅಲ್ಲ. ಜನರು ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸಿರುವುದು, ಜನ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಮೇರೆಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಜನರು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ರವರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ ಅಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರ ರಾಜೀನಾಮೆಗಿಂತ ಇನ್ನು ಗುರುತರವಾದ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಾವೆ, ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಾವೆ, ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜರ್ಜಿ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿ ಬಿಡಲಿ ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದುದರಿಂದ, ಜನತೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದುದರಿಂದ ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಪಾಪ, ಗೀಪ, ಯಾರೋ ಕರುಣೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಏನೂ ನಾವು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಮಗೆ ಕರುಣೆ ಕೋರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ನಮಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದವೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಹೇಳುವವರು, ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲ ಅಂತ ದಿವಸಕ್ಕೆ ೧೦-೨೦ ಬಿಲ್ಗಳನ್ನು, ಹೀಳಿ ಡಿಮಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಆಗಬಾರದಿತ್ತು.

ಆ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಂತವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾದ ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಜನತೆಗೆ ಕೊಡುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಸದನದ ಮೂಲಕ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನಾವು ತಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಆ ಕಡೆಯವರು ಅರಿತುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಿಡಲಿ.

SRI S. R. BOMMAL.— Sir, I have given a notice.

MR. SPEAKER.— You can speak afterwards. A small item is there. Calling attention matter...

SRI V. B. BHAVI.— Mr. Speaker Sir,

MR. SPEAKER.— You can speak afterwards.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್,— ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿ ಬಂದೆ, ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಆಯಿತು.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲರೂ ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವನವಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಪೀಠಿಕೆ ಅಷ್ಟೆ. ತಾವು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡ ವನವಿಯ ಮೇರೆಗೆ ನಾವು ಸದನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಒಂದೆಡೆ ತಪ್ಪು ಹಾಗೂ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು (ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ) ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರೂ, ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವಂತಹ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಸಹ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆ ವಿರೋಧ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ, ನಾವು ಏನು ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ೨೩ ರಂದು ಅವರನ್ನು ಧರಣಿ ಕುಳಿತು ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸದನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅದೇನು ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ಹೆಮ್ಮೆಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ತರಹದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಆ ಕಡೆ ಹೋದರೆ ನಾಯಕತ್ವ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವ ಭಯ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇರುವುದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶ.

೧೦-೩೦ ಎ.ಎಂ.

ಆದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟು ನಾವೇ ಖಾಲಿ ಮಿರ್ಚಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ ಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಧರಣಿ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೃಂದಂಥ ವಿಷಯ ನಾನು ಕಳೆದಸಾರಿ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ರಾಜೀನಾಮೆ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಧರಣಿ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಧರಣಿ ನಡೆದಾಗ ಅವತ್ತಿನ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಷಣದ ಧಾಟಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಧಾಟಿಗೂ ಅವರ ಭಾಷಣದ ಧಾಟಿಗೂ ಯಾವರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷವನ್ನೂ ಯಾವರೀತಿ ಕಂಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನೀವೂ ಮಾಡಬೇಕೆ?

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆವತ್ತು ಅವರು ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು, ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ. ಅವರ ಮಾತಿನ ಧಾಟಿ ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಎರಡೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಎರಡು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಅದೇ ನನಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅನುಕೂಲ. ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಅನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷಕ್ಕಾಗಲೀ ಇರುವುದೆಂದರೆ ತಾವು ಎರಡನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಅದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಆದಕ್ಕೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಜನತಾಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಅವತ್ತೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ಅವತ್ತೂ ಧರಣಿ ಕೇಳಿತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾವೂ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದೆವು ನಾವು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ವಾಗಲೀ, ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆಗಲೀ ಯಾವಲೀ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತೂ ತಾವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಡಿ. 11 ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಇಲ್ಲೇ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೇನೋ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದಾಗ ಮಹಾ ಕಳ್ಳರು ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಇವತ್ತು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಾನು 49 ವರ್ಷದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ. ಅವರು 42 ವರ್ಷದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ. ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು. ನನ್ನನ್ನು ಜನ ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏನೋ ಹುಡುಗ, ರಕ್ತ ಬಿಸಿಯಾಗಿದೆ ಏನೋ ಮಾತನಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ, ಹೋಗಲಿ ಪಾಪ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ? ಅವರಿಗೆ 30 ವರ್ಷದ ಸಂಸದೀಯ ಮಂಡಳಿಯ ಅನುಭವ, ಶಾಸಕರಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ 2 ವರ್ಷ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅನುಭವವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಜನ ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವನೇನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಪ್ಪ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೆ ಇದೂ ಕೂಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿನೋಡಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ದೋಷವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಬಗ್ಗೆ ಜೆ.ದಬ್ಲಿ. ಮೆಟೀಲ್ ಮರು ಏನೋ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಯಾವ ಕಾಂಟ್ರೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂತು ತಾವು ನಂಬಿದ್ದೀರಿ. ಅಷ್ಟೇ ತಾನೇ ಆಧಾರ? ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಆಧಾರ ಇಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ಬುಲೆಟಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಟ್ರಿಟಿಸೆಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜೆ.ದಬ್ಲಿ. ಮೆಟೀಲ್ ಅವರು ತಾವು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ತಾವು ಸರ್ವಿಂಟ್ ಹಿರಿಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾವು ನೀವು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ? ತಮಗೂ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಆರೋಬರದಾಗ ಏನೋ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಮುಖ್ಯ ವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಾಕಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಲ್ಲ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸತ್ಯವು. ಆದರೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿರುವುದೂ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ. ನನ್ನ ಕೂದಲು, ಅದರ ಉದ್ದ, ದಪ್ಪದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನ್ನ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅಜ್ಜನ ಹೆಸರೂ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಒಂದು ಕಡೆ ಮುಖ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಲದು, ಎರಡೂ ಕಡೆ ಮುಖ ನೋಡಬೇಕು. ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. You have got every right to point out. But what was your performance? That also one should know. ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ ನ್ನೇ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನನಗೂ ನಿಮಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂತು? ನನಗೂ ಹೇಳುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೂ

ಹೇಳುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರಿಗೂ ನನಗೂ ಎರಡು ವರ್ಷ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಬಾಕಿಯವರೆಲ್ಲಾ ನನಗಿಂತ ಅನುಭವಸ್ಥರು, ಹಿರಿಯರು. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಏನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಟೀಪರಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸುತ್ತೇನೆ, ತಾವೇ ಕೇಳಿ. ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಜ್ಜನ ನಾಗರೀಕರು ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಟೀಪರಕಾರ್ಡ್ ಬೇಕಾದರೆ ತರಿಸಿ. ಸಜ್ಜನರು ಕೇಳದಂಥ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜನರಲ್ಲಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

SRI R. GUNDU RAO.—I am not pinpointing you or Mr. J.H. Patel. I am talking generally.

SRI A.G. KODGI.—Then about whom?

SRI R. GUNDU RAO.—About me.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಆ ಭಾಷೆ ಬಳಸಿದವರು ಯಾರು ಎಂದು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಹೊರಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲ ಈಗಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೊರಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾನು ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಸದನದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸದನಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ತಿದ್ದಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರು. ಅದನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೊರಟಿಲ್ಲ. ಹೊರಟವರು ಬೇರೆ. ಅದನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೋಸಿಡಿಂಗ್ ತರಿಸಿ ಓದಿ. ೧೯೭೫ ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ೧೯೭೯ ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಅವತ್ತಿನ ನಾಯಕರು ಏನೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದಯವಿಟ್ಟು ವರದಿ ತರಿಸಿ ಓದಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿರುವುದನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಓದಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಏನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗುಂಡೂರಾಯರಿಗೆ ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ನೋಡೇ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗುಂಡೂರಾವ್.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ.—ಗುಂಡು ಗುಂಡಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಗುಂಡೂರಾಯರು ಎಂದರೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇನಿದೆ? ಹಾಗಾದರೆ ಅವರ ಹೆಸರು ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. ಅವರು ಬೊಮ್ಮೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲೇ ನೀವು ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ಕೊಡಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಲೇ? ನಿಮಗೆ ಆ ರೀತಿ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನೀವೇನು ಕೊಳಲು ಊದುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೀರಾ? ಕೊಳಲು ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನೇ ನೀವು? ಇವರು (ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್) ರಾಮದೇವ್ ಅವರು. ದಶರಥನ ರಾಮ ದೇವರೇ ಇವರು? ಒಳ್ಳೆ ಕಥೆ ಆಯಿತಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇನಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಗುಂಡಂ ಗುಂಡಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಬಾಹಿಂ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಳಗೆ ನ್ಯಾಯ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಹೊರಗಡೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಯಾರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ಯಾರು? ನಾವೂ ಅವರು ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ನಾವೂ ಅವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೆವು. ಯಾವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗಿರುವಾಗ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಗುಂಡೂರಾಯರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಅವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದ ನಂತರ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಒಳ್ಳೆಯವರಲ್ಲವೆಂದರೆ ಯಾರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ? ಯಾರಾದರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಲ್ಲ? ಇಷ್ಟೂ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಹೌದು, ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಹೌದು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ನೀವು ಮಾಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ನಿಲುವು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಅಂತೂ ನಾವೂ-ನೀವೂ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಪ್ರಭುಗಳದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ.—ತಾವು ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾವೂ ಅವರೂ ಅಂದು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಇದ್ದೆವು. ಅದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಈಗ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಈಗಲೂ ನೀವು ನಮ್ಮೊಟ್ಟಿಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಅವರ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾನು ಪಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾರೂ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಆಪಾದನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. To that extent I am grateful.

SRI MICHAEL B. FERNANDES.—You could have exposed him at that time. Why are you doing it? You should have done it earlier and people would have been saved.

SRI R. Gundu RAO.—I am seeing it every day as to how you are saving the people. That is a different issue,

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ....

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅವರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನೇನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಇದ್ದಾಗ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ವೇದಿಕೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ನೀವೇ ಕೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ತಾವು ಕೇಳಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. — ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. — ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ತಾವು ಏನನ್ನು ಕೇಳಿದಿರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರ ನಾಯ್ಡು. — ಅವರು ಇರುವಾಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಹಾಗಾದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾಗಲೀ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆ? He is a Member of this House. He has got a right to defend.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. — ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನಾನು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ನಾನೇನು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಬಂದವನಲ್ಲ. ೧೯೬೨ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಒಂದು ದಿವಸವೂ ಬಂದವನಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದು. ಬೇರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಂತೆ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಸುಂದಿ ಮುಟ್ಟಿದ ಹಾಗಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಏನಾದರೊಂದು ವಿಷಯ ಆದರೆ ಅದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ.....

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. — ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಗೆದ್ದಾಗ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೇ ನಾನು ಎರಡು ಸಲ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದನ್ನೇಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಇಬ್ಬಾಹಿಂ ಅವರಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ನಮ್ಮ ತತ್ವ, ನಮ್ಮ ನೀತಿ ಕುರಿತು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡೋಣ. ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪೆಂದು ಇವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ತಾವು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ.....

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. — ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಹೊರಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ. ಇವರು ಜನತಾ ಬ್ರೇಡ್, ಇವರು ಯಾರು? ಹೇಗೆ ಬಂದರು? ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ... ಈಗ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ School of thought ಬೇರೆ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ school of thought ಬೇರೆ, ಆದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಒಂದೇ ಥರದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮೊದಲು ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಇದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಸಂದರ್ಭ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು, — ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. — ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸ್ನೇಹಿತರು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ದೆಸೆಯಿಂದ.....

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. — ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿದೆ?

(ನಗು)

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. — ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೆ, ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ, ವಿಧಿ ಇಲ್ಲ. ಇದ್ದೀರಿ, ಇರಿ, ಅಲ್ಲೂ ಬಹಳಷ್ಟು ದಿವಸ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮೂಲಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿವಸ ಹೋಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ತಮ್ಮ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇ, ನೀವೇತಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ? ನಿಮಗಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿಲ್ಲ, ಬನ್ನಿ ಈ ಕಡೆಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಲೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಈಗ ಆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಜಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆಯೇ ಬೇರೆ, ನೀವು ಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆಯೇ ಬೇರೆ, ನೀವು ಅಲ್ಲೇ ಇರುವುದು ಸರಿ. ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಯೇ ಬೇರೆ, ನಿಮಗದು ಸರಿ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರುತ್ತೀರಿ? ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರಧಾರೆಗೂ ಅವರಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವಿದೆ? ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳು, ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ.....ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಯೇ ಬೇರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಯೇ ಬೇರೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಲೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಡ್ಡಸ್ಸು ಆಗುತ್ತಾರೆ? ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವುದು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ.....ಅವರು ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾರೂ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಇವತ್ತಿನ ನಾಳೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಯಾದರೂ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, ರಾಮದೇವ್ ಅವರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಮೈಲೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಾಕಿ, ಏಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಬರಲಿ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ, ಹೇವೆಗೌಡರು, ಡಾ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು, ಮೈಲೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್, ರಾಮದೇವ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಹೆಚ್. ಲೀ ಅಂಥವರು ಹೇಗಾದರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ, ನೀವೂ, ನಾವು ಆರ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರು, ರಾಮೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ನಾನಯ್ಯನವರು ಎಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ನಾನು ಮತ್ತು ಮಾಖ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಂತೂ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ; ಅದು ತೀರ್ಮಾನ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮೈಲೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ವೈ. ಬಿ. ಚವಣ್ ಅವರು ತ್ರಿಶಂಕು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವಂತೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಏನಾದರೂ ಬೇಗ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಸ್ಥ ತಡ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಸರಿಯಾದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೇ ಸನ ಕಪ್ಪು. ಇದತ್ತು ನಾವು ೧೮೫ ಜನರಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಕಡೆ ೧೦-೧೨ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಈ ಕಡೆಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಎಂಥಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಬೇಕು? ನೀತಿ ಮತ್ತು ತತ್ವದ ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇನೂ ವಿರೋಧವಲ್ಲ. ನಾವು ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತೇವೆ, ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಏನು? ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಮ್ಮಿಲಿ ಲೇ ಫರೋಷವಿದು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆಗ ನಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನಿಲ್ಲದೆ? ಅರಸು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ವರೆಗೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು. ನಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ? ಮೈಸೂರು ರಗರದಲ್ಲಿ ನಾವೂ-ಅವರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಸ್ಥಾನನೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಗುಂಡೂರಾಯರು ಯಾವವರು; ಅವರಿಗೆ ಯಾವವರನ್ನು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಎಂದೆಲ್ಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಗುಂಡೂರಾಯರು ಹುಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಜನ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೀಲರು ಹೇಳಿದರೆ ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅವರು ಹಠವಾದಿ ಕಾಣಯ್ಯ, ಆದರೆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು, ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ವಿರೋಧಿ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಊರಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವರಿಗೆ ಮತ ಕೊಟ್ಟ ಜನರೇ ಇಂದು ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರೆಂದರೆ ಫೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. They are very unhappy.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್. — ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೋಗಿ, ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪರವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಓಟು ಕೇಳಿದರೆ, ಜನ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ? I cannot understand this. You say this against your own people.

MR. SPEAKER. — Even if you drag him, he will not come.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. — ಈಗ ಡಾಕ್ಟರ್ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರಿಗೂ ನನಗೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೨೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಪರಿಚಯ ಇದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದವರೇ ಅವರು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನಯ್ಯನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೬೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಾನಯ್ಯನವರು ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡಿ, ಬಹಳ ಓಟು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು. ನಾನು ಪುರಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದೆ ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್... ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್ : ನೀವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗರಾಗಬಹುದು, ಆದರೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದರೆ ಜನ ನಗಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹುಟ್ಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗರು, ಯಾವಾಗಲೂ ಖಾದಿಧಾರಿಗಳು. ನಾವು ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ? ನೀವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಂದಮೇಲೆ, ರಾಮಾಯಣ, ಭಾರತ ಎಲ್ಲ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಕೊಡಗಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಾನಾದರೂ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ, ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಂತೆ ಜನತೆ: ಪಾರ್ಟಿ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿಸಿದ್ದೆ, ಪೊಲೀಸಿನವರು ಬಂದು ಬಂದಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಮೂಲಕವಾದರೂ ನಾನು ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದೆ, ನೀವು ಯಾರು ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವುದು. ವೇದಿಕೆ ಮೇಲೆ ನಾವು ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೀವೆ. ತಾವು ಸಮಾನೆ ಇರಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಮಾರನೇ ದಿವಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಂತು. As said by Edmond Burke, you abuse me, criticise me but keep my name on the board. ಆತ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇದ್ದಲ್ಲಾ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೆ. ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಜನ ಏತಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ ? ಗುಂಡೂರಾಯರ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಲಿ, ಇಬ್ರಾಹಿಂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಜನ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತ ಸರ್ಕಾರ, ಇಂಥ ಸರ್ಕಾರ. ಅಂತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಂತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಜನ ಬರುವುದರ ಮೇಲೆ ಶೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೭೯-೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವರ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಾರದಮೇಲೆ, ಲೋಕಸಭೆಗೆ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳು ಬರುತ್ತವೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರು, ೧೦-೧೨ ಸೀಟುಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬರುತ್ತವೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರು, ಆದರೆ ಒಂದು ಸೀಟು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಜನ ಏತಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ, ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಗುಂಡೂರಾಯರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಂದು ಸೇರುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ಬೊಬಲದ ಮೇಲೆ ಓಟು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಟಿ ಬಿಹಾರಿ ವಾಜಪೇಯಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ೮೦-೯೦ ಸಾವಿರ ಜನ ಸೇರಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಾಗ, ಯಾರೂ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ, ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಅಪರು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ, ಅಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋಣ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. It is your right. I don't suspect that. ಆದರೆ, ಇಸ್ಕೂ ಎಲ್ಲಿಯಯವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಭಟೆ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಹೋಗ ಬಹುದು ? ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ನಾವು ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರ ರಾಗಿದ್ದೀವೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದಂತೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದಂತೆ ಆಯವ್ಯಯ ಅಧಿವೇಶನ. ಧರಣಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು. ಧರಣಿ

ಮಾಡುವಂತ ಕೊನೆ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ; ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೀವು ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರಾಂದೇವರು; ಜೀವರಾಜ ಆಳ್ವರವರು ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ; ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರು ಹೋಗಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ರಾಂದೇವರ ಮತ್ತು ಜೀವರಾಜ ಆಳ್ವರ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಅವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ನಾಳೆ ಅವರು ಪಾಪ್ಯುಲರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. Sri Ramdev and Gundu Rao are insignificant. But the people of Karnataka are important, the State is important and the country is important. After all we there for functional sake. ನಾನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಆ ಕಡೆ ಇದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಇಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಗುರಿಕೆಯೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. We have to work. We have to work together. Wherever we are wrong, you have got a right to criticise; wherever you are wrong, I have got a right to criticise. That is only to a certain extent. Afterwards we have to join together and work together and this is the spirit of democracy. This is the cordiality, friendship and cooperation. So in this direction we have to work. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವುದೋ ಮನಸ್ತಾಪಕೋಸ್ಕರ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಜನ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜನ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ತಾಪದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗಬಾರದೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಜನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರು ಹೊಂದರು. ಇವತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದಂತ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇಲ್ಲ. ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ ಅವರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ, ಇಲ್ಲ. ಕಂಠಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ, ಇಲ್ಲ. We are an only transit passengers. We will come and go. We are not permanent. ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಮಾತ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇರಬೇಕು. ನಾಳೆ ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ನೀವು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಅತಿ ದೂರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜನ ನಿಮಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಏತಕೋಸ್ಕರ ? ಇಬ್ರಾಹಿಂ ತೆಗೆಯದೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜನ ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಯಾರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. It is only for functional sake under the democracy and under the Constitution, but there is much more to do for the people of the State and the country. ಇವತ್ತು ಜನ ನಿಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಹುಬ್ಬಳಿ ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಅರಸಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ಇಬ್ರಾಹಿಂಗೋಸ್ಕರವಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೆಲಸ, ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ. ರೋಡುಗಳ ಕೆಲಸ, ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ, ಮನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಏನಿದೆ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ನೀವು ಕೂಡಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು. It is not Pakistan or Bangladesh or China. It is our own State, it is our own people and it is our own brothers and sisters and we have to work together. ನಾನಯ್ಯನವರು, ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕೋಸ್ಕರ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. Can I take that stand ? Madikeri is not because of Mr. Nanaiah or Gundu Rao. Madikeri is there, it is always there and it will be there... And it is only opportunity that has come to us, and we have to work and then leave at it. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ಹೋಗಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರೀಮಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅಪಾಲಿಜಿ ಕೇಳುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅಪಾಲಿಜಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೆ ಯಾರು ಅಪಾಲಿಜಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ? ಆಕಸ್ಮಾತ್ ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನಾದರೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಾದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಬೇಕು ? ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನೀವು ಸೇರಿ ಗುಡಾಡೋಣ ಪೈಟ್ ಮಾಡೋಣ. ವಿಧಾನಸಭೆ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದುವೇ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳು ಇವೆ. ನೀವು ನಾವು ಮಾಡೋಣ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದುಕೋಸ್ಕರ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಪಡಬೇಕು ?

೧೧-೦೦ ಎ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದು, ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವ್ಯಯ ಆಗತಕ್ಕ ಹಣ ಜನತೆಗೆ ಮಂಟ್ರಿಬೇಕು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕು. ಇದು ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮಂತ್ರಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ, ನೀತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಅಪಾದನೆಗಳು ಬಂದಾಗ, ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಜನತೆಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರು ಸಿವಿಲ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಂದಂಥ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಂದಂಥ ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ತಾಂತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು, ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಭ್ರಷ್ಟ ಮತ್ತು ಅನೀತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಅಪಾದನೆಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ನೀವು ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆ ರೀತಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ನನ್ನದು ತಾನೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಜನರ ಬಹಳ ಬೇಸರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಅಡ್ಡಾನ್‌ಜೇಟ್ ಯಾರಿಗೆ ತಮಗೆ ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಏದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಪೋಲಾಗತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿ ತೆಗೆಯಬೇಕೋ, ಬಿಡಬೇಕೋ ಅದು ನನಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಅಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳಿಂದ ಎನಕ್ಕಿಯಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಒಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪ್ರಮಾಣವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಆಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಅದು ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಲಿ, ನೋಡೋಣ. ಆಮೇಲೆ ಕೊಡೋಣ, ಹಾಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು. ಅದೇ ವಿಚಾರಣೆಯ ಮೇಲೆ ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ the main issue was Grover Commission. ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ, ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ೮-೧೦ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಇಸ್ಯುವೇಲೆ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ

ಹೋದದ್ದು. That was their verdict. We must accept their verdict. There is no other go in the democratic system. ಅದ್ದರಿಂದ, ಅವನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಬ್ಬಾಂಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಅಗಿರುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು. You leave it to me. Ultimately the party will take a decision. Its leader will take a decision. ಎಷ್ಟೋ ಆಪಾದನೆಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತವೆ. ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈಗ extreme stepಗೇ ತಾವು ಹೋದಿರಿ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹೊರಗಡೆ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದಿರಿ, ಜನಗಳ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು, ನಮಗೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾವು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳೋಣ, ನೀವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನೀವು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಿ. ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದೇ ವೇದಿಕೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡೋಣ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಮಾತನಾಡಲಿ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತನಾಡಲಿ, ಬಿ. ಜೆ. ಪಿ. ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಅವರವರ ನೀತಿ, ರತ್ನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿ. ಪ್ರಭುಗಳು ಯಾರಿಗೆ ಓಟ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಕೊಡಲಿ. We have to work together. We have to live together. We all belong to Karnataka and we have to develop our State. In this fashion we have to work. ನಾಳೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಆವರಣದಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರು ಟೌನ್‌ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ, ನೀವು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ, ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿ, ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟೇಲರು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು, ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು, ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಇದು ಜನರಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ We are not putting a healthy foundation. I am not telling for one side.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಯಾವತ್ತೋ ಆದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ... These are not the issues before us. Issue is something different. ತಾವು ಬಂದದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ದುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳುಗಳು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸೇರುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಸೇರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಳ್ಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ತರಬೇಕೆಂದು ೨೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರು ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಅವರಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ೮೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಯಾರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಲಾಭ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕದರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರು ಸಿಲ್ಕ್ ಬೆಳೆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ? ನಾನು ಏನು ಸಿಲ್ಕ್ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಾಫಿ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಬೆಳೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ

ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಈ ತರಹ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಬಂದರೆ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ, ತಪ್ಪುಗಳಿದ್ದರೆ ತಿದ್ದುಕೊಳ್ಳೋಣ. Lively discussion ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಈ ಪಾರ್ಟಿ, ಆ ಪಾರ್ಟಿ, ಅಂತನೋಡಿ, ನೋಡಿ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಾನಿ ಹಾಕಿ, ಇವತ್ತು ಇರುವ ವಿರೋಧಪಕ್ಷ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷವಲ್ಲ Let there be a constructive opposition and let the people have a choice. Suppose, one party fails to deliver the goods to the people let there be another party to deliver the goods. Now there is no choice. Let there be one dynamic leader and one party in the overall interest of Karnataka. ಇನ್ನು ೫ ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಹೋಗಬಹುದು ೧೯೮೩ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಹೋಗಬಹುದು ೧೦ ವರ್ಷದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪಾರ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಏನು ಅಪೊಸಿಷನ್ ಪಾರ್ಟಿ ಇದೆ ಅದು it will never. bring a good name to the party and the State. People have no alternative. There must be some alternative for the people. Suppose, if this Ministry fails or if this Government fails there should be some choice for the people.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—೧೯೭೭-೭೮ರಲ್ಲಿ ಆಲ್ಪರನೇಟೇವ್ ಆಗಿ ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಲ್ಪರನೇಟೇವ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಲಿ, ಜನ ಯಾರಿಗೆ ಮತಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—೧೯೮೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವಾಗ ತಾವೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದರೆ ನನಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಜನತಾ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ೨೫ ಜನರು ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡಿ ತಾವೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡ ಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲ್ ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಬಹಳ ಕರುಣೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಅವರ ಒಂದು ಥಿಂಕಿಂಗ್ ಬೇರೆ, ಅವರು ಹೋಗಿ ಅಂಥ ಸ್ಥಳಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು. ಅವರಿಗೆ ಯಾರು ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಸ್ಥಳಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವರಾಜ್ ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ "I know his mind. He is not happy there. He is there because of some reasons. He cannot deny that. He loves to sit independently rather than in the Opposition."

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಂಡ್ ರೂಲ್ ಪಾಲಿಸಿ ಕೈಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಕಳೆದಸಾರಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರೂ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ...

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಬರಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಕೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರೂ ಮಹಡಿ ಮನೆಗೆ ಬರಬಹುದು. ದೇವೇಗೌಡರೂ ಬರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದರು...

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇವತ್ತು ಏನೊಂದು ಲವ್ ಆಫೇರ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್‌ರವರು ಬ್ಯಾಚುಲರ್. ಅವರಿಗೆ ಲವ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ

ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಇವತ್ತು ಇಂಟರ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ಮ್ಯಾರೇಜಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿರಲು ವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ರಾಂದೇವ್‌ರವರ ನೀತಿಯೇ ಬೇರೆ, ತತ್ವವೇ ಬೇರೆ. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್‌ರವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಇರಂತಾರೆ, ಅಂಥವರು ಇರಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು, ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರು, ಹಿಂದೆ ಟೆಟ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ? ನೀವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದೆ. ನಾವು ಇದ್ದುದು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾವು ಇರುವುದು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್. ತಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಇದ್ದಾಗ. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದುದು ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಇದ್ದಾಗ, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಇದ್ದಾಗ ನೀವೂ, ನಾವೂ ಎಲ್ಲಿದ್ದೆವು? ರೀಳಿರಲ್ಲಿ ಅವರು ತೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ಎಂದರೆ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರ ಹೆಸರುಗಳು ಬೇಡ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ತೆದುಕೊಂಡರೆ, ಮಾನ್ಯ ದಾಸಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು, ಮಾನ್ಯ ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡರು, ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಾ ದಾಸಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು ಇವರೆಲ್ಲಾ ಹಳೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದವರು. ನಾವೂ, ನೀವೂ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಸೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ. ಈಗ ಆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯದು ಆಗಿದೆ. These people were in Mahatma Gandhiji's Congress. Now it has become Indira Gandhi's Congress.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾವೂ, ನೀವೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು, ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್‌ನವರೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಿರಾತ್ತಿತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಜಾರ್ಜ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್‌ರವರು ಇಲ್ಲ. ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್‌ರವರು ಅವರ ಪಾರ್ಟಿ ಯವರನ್ನು ಏನೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿರಿ....The Congress accepted the defeat. No less than a person like the President of the Congress (I) and the Prime Minister Smt. Indira Gandhi accepted her defeat. The people vote their majority. The Congress was routed through the country. The Congress lost it and again it came to power. Because there is a party, principle, one leadership and there is strong leadership...

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅದು ಹಳೇ ಕತೆ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೨ ವರ್ಷ ಆಗಿದೆ. ನಾವೂ, ನೀವೂ ಆ ಕತೆ ನೋಡಿದ್ದೀವೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಆಯಿತು. After all power is nothing. The progress is important. Let us all work together ಯಾವುದೇ ಪಾರ್ಟಿಯಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ನೀವೂ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರೂ ಅಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದುವರಿದು ಸೇರಿಕೊಂಡು ೪ ಜನ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನತಾಪಕ್ಷ ಜನರ ಆಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಲೀಡರ್‌ಷಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ. I am very happy that you have come. Let there be

healthy discussion, constructive discussion. We should unite and work. I welcome you extremely and let us continue the business in a very healthy and democratic manner.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭೀತಿಯನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ತಿದ್ದಿ ದ್ದೇನೆ. I must clarify it. As on today, practically there is no Over-draft I am clarifying this with due responsibility,

ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಗಿರಿ ಕೋಟಿ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಎಂದು, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಹೆಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಿವಿ ಹಿಂಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಗಿರಿ ಕೋಟಿ ರೂ ಅಲ್ಲ. As on today, practically there is no over-draft outstanding as against the State Government. I would like to make this submission ನಮ್ಮ ರಿಸೋರ್ಸ್ ಮೊಬಿಲೈಸೇಷನ್, ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಕೂಡ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಏನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಿಮ್ಮ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಹೇಳಿ, ನಾವು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಂ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ? ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಗಿರಿ ಕೋಟಿ ರೂ.ವರೆಗೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಈ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದು, ನಾಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಹುಪ್ಪಾರಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು: ಇವತ್ತು ನಾನು ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಇದರ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಬಂದಾಗ ತಾವು ಮಾತನಾಡಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಈ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಎಂಬುದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ ಸ್ವಾಮಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವವರು ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬಾರದು. ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಿಸ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ರೂಲ್ ೧೭೭ರ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಹಗ್ಗನವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿತ್ತು.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. ಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರಿವಿಲೀಜ್ ಇಷ್ಯೂವನ್ನು ರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಲಾಪಗಳನ್ನು ಚಿನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ

ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ರವರ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಅವರ ಏಜೆಂಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದಾಗ ೨ ಚುನಾವಣೆಗಳಾದವು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರಿ ಇವೆ. ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಸೆಲ್ ಇದೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಆಗಲಿ. ಪಾವತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇದು ಬಹಳವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಬಂದಲ್ಲವೆಂದು ದಿವಸ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವರು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬರೆಯಲಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರೂ ಅನೇಕ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ನೂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎಂದರೆ ನಾವು ನಾಲ್ವರು ಗುಂಪುಗಳು ಕೂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಕ್ಷಿಗೆ ನಾನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಿಂದೀಚೆಗೆ ವಿಲಕ್ಷಣಗಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನಂತೂ ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ವಿಲಕ್ಷಣ ನಡೆಸಿರುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೦-೮೦ ರಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಎಂದಾದರೂ, ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಾಗಲಿ. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಾಗಲಿ ಅವರ ಗುಲಾಮನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಈಗಿನವರಲ್ಲಿ ಐದು ನಿಮಿಷ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಯಾವ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ. ಮೌಲ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಾಂಧ. ನಿಷ್ಕಳವಿಲ್ಲ ನಡೆದಿದೆ. ದೇವೇಗೌಡರು ನಾಲ್ಕುಕೋಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟಿಕೆಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಪ ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದಲೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಟಿಕೆಟ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡುಬಂದರು ೫೫ ಜನ ಆ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಂಥ ಒಂದು ಹೀನ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಲ್ಲದೆ ಹೊರಗು ೨೨ ಟಿಕೆಟ್ ಹಂಚುವಾಗ ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಅಂದೋಳನ ಒಂದು ಮುಖಂಡತ್ವಕ್ಕೆ ತೇಜೋವಧೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಡೆಸಲಿ ವಿಲಿಯಂಸನ ನಡೆಯುತ್ತದೋ ನೋಡೋಣ. ರಾಜಕಾರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಇಷ್ಟಾಗಲಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ದಯವಿಟ್ಟು ವಿವರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಗುಲಾಮನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವಂಥ ಒಂದೇ ಒಂದು ದೋಷವನ್ನು ತೋರಿಸಲಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಇರಬಹುದು, ನೈತಿಕ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರಬಹುದು, ಸೋಷಿಯಲ್ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರಬಹುದು.

I will put that as a challenge. I am prepared to undergo any scrutiny either through a Committee consisting of certain Members of this House or any type of a judicial scrutiny, so far as my personal conduct is concerned ಈ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ನೋಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ವೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೂಲ್ ನಂ. 177 ಮತ್ತು 178

“177. A member may, with the consent of the Speaker, raise a question involving a breach of privilege either of a member, or of the Assembly or of a Committee thereof.

178. A Member wishing to raise a question of privilege shall give notice in writing to the Secretary before the commencement of the sitting on the day the question is proposed to be raised. If the question raised is based on a document, the notice shall be accompanied by the document.

179. The right to raise a question of privilege shall be governed by the following conditions, namely:—”

Sir, a short point that I would like to submit is the statement as reported in the Press—

SRI R. GUNDU RAO.—It is not correct. Why are you raising it? There is no breach of privilege at all.

SRI S. R. BOMMAI.—I will come to that.

SRI R. GUNDU RAO.—Why do you quote newspaper cuttings?

SRI S. R. BOMMAI.—I will refer to charges also.

SRI R. GUNDU RAO.—Then, it is not in a good taste.

SRI S. R. BOMMAI.—I am not going to refer the entire thing. I am going to refer the particular charge, as reported in the Deccan Herald, dated 26th June, 1981. It reads thus:

“These Opposition members who were ‘hired and fed like dogs at the hands of excise contractors’ were now going to justify the money distributed among them by starting a State-wide stir like ‘faithful dogs and faithful servants’.

Mr. Rao said, “what is this nonsense?” he wanted to know.

Even now they were sitting in big hotels and deciding who should get how much of the money given to them he added.”

ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಅಪೋಜಿಷನ್ ಮೆಂಬರ್.

SRI KAGODU THIMMAPPA.—So many members are there.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಯಾವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆದಿರಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಜಾರು ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಾಯಿಗಳೇ. ನಾಯಿ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯ ಪ್ರಾಣಿ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಡಾಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ ಈವತ್ತು ಒಂದು ಸೈಸಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅಪೋಜಿಷನ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಎಕ್ಸಿಜೆಟ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ಒಂದುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ —ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:ರವರೇ ತಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೀರಿ, ಈಗ ಅಪೋಜಿಷನ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಎಂದು ಯಾರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಪೋಜಿಷನ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಎಂದರೆ ನಾವು.

SRI AZIZ SAIT.—Sri Kagodu Thimmappa should feel ashamed of what he is talking.

SRI KAGODU THIMMAPPA.—You must feel.....

SRI AZIZ SAIT.—Do not talk irrelevant ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈವತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದಲ್ಲ ಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಓದಿ ಎಂದರೆ ಓದುತ್ತೇನೆ. The charge refers to all the Members of the Opposition. ಸ್ಪೆಷಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದು, ಡೆಕ್ಕನ್ ಹರಾಲ್ಡ್, ಪ್ರಜಾವಾಣಿ, ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕನ್ನಡಪ್ರಭದ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ನಾವು ಒಂದು ಬಳ್ಳಿಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು. ೨೬ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಡೆಕ್ಕನ್ ಹರಾಲ್ಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂತು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಬ್ರೇಜ್ ಆಫ್ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಇಷ್ಟಹೊತ್ತು ಇದ್ದು ಈಗ ಎದ್ದುಹೋದರೆ ಅವರು ಹೋಗಬಾರದಿತ್ತು. ಇದು ಒಂದುರೀತಿ... ನಾನು ತಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥವರಿಗೆ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ. ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ಇದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಟೀಪ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಂದ, ಯಾರು ಪಣಪನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಬ್ರಾಷ್‌ನಿಂದ ಮುಸಿ ಬಳಿಯುವ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿ, ಯಾವ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ. ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಂದ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಿ. ಈಗ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಆಹ್ವಾನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ, ನನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಪರವಾಗಿ, ಯಾವನೇ ಒಬ್ಬ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕನಿರಲಿ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಇರಲಿ, ಆ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಇರಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದು ಅವರ ಏಜೆಂಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ, ಪುರಾವೆಗಳಿದ್ದರೆ ಕೊಡಲಿ ಹಣ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರಲ್ಲ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಕೊಡಿ.

೧೧- ೨೦ ಎ.ಎಂ.

ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಸಹಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಯಾವುದೇ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿಯ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಲಿ. If there is any iota of truth in the charges made by the Hon'ble Chief Minister so far as my party Members are concerned, I am making it very clear that ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದುತ್ತೇವೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಈ ರೀತಿಯ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಆಧಾರಗಳು ಇರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಇದು ಬ್ರೇಜ್ ಆಫ್ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. I am reading from the Prattice and Procedure of Parliament by M.N. Kaul and S.L. Shakhder, page 223.

“Speeches or writings Reflecting on the House” its Committees or Members.

It is a breach of privilege and contempt of the House to make speeches or to print or publish any libels, reflecting on the character or proceedings of the House or its committees, or on any member of the House for or relating to his character or conduct as a member of Parliament”

I will again read the next paragraph.

“Speeches and writings reflecting on the House or its Committees or members are punished by the House as a contempt on the principle that such acts” tend to obstruct the Houses in the performance of their functions by diminishing the respect due to them.”

Sir, here I am a Member of this House and I belong to the Opposition. The Hon'ble Chief Minister who is holding a high office makes a positive charge that a crore of rupees have been taken and it is being distributed by us in a hotel.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ತಮ್ಮ ನೋಟೀಸನ್ನು ಓದಿ

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಪುಟ 214ರಲ್ಲಿರುವ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೋಡಲಿ.

MR. SPEAKER.—In the notice, you have not mentioned the Members.

“Sri Gundu Rao has dubbed the Members belonging to the Opposition in the Assembly as agents of the Excise Contractors and he has called them as dogs.....”

SRI S. R. BOMMAI.—I relied on the Deccan Herald. I read my notice also.—

“The utterances of the Hon'ble Chief Minister Sri R. Gundu Rao both inside and outside the Legislature regarding the Members of the Assembly amount to gross contempt and disrespect of this Assembly and its members and thereby he has committed breach of privilege. Hence this motion”.

MR. SPEAKER.—My point is that it is on the entire Opposition. You are referring to page 223 of the Practice and Procedure of Parliament by Kaul and Shakder that Speeches and writings reflecting on the House or its Committees or members are punished by the House as a contempt on the principle that such acts “tends to obstruct the Houses in the performance of their functions by diminishing the respect due to them.”

But please read the next para.

SRI S. R. BOMMAI.—I will read the next para.

“In order to constitute a breach of privilege, however, a libel upon a member of Parliament must concern his character or conduct in his capacity as a member of the House and must be” based on matters arising in the actual transaction of the business of the House’

But this is a different context.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದನದ ಹೊರಗಡೆ ಮಾತನಾಡಿದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೊರಗಡೆ ಮಾತನಾಡಿರುವುದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ಒಂದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಆಗಲೇಬೇಕು.

MR. SPEAKER.—Please go through further.

SRI S. R. BOMMAI.—It is our privilege. It is not a simple matter. I am not prepared to take this in a lighter vein. I still maintain that the debates should be of high standard and we must contribute constructively to the debates. But here, a specific charge has been made that I am a corrupt man. A charge has been made that the opposition Members have taken money and distributed it. It amounts to defamation...

MR. SPEAKER.—Please go through both the paras in page 224.

SRI S. R. BOMMAI.—I will read them.

“In order to constitute a breach of privilege, however, a libel upon a member of Parliament must concern his character or conduct in his capacity as a member of the House and must be” based on matters arising in the actual transaction of the business of the House”. Reflections upon members otherwise than in their capacity as members do not therefore, involve any breach of privilege or contempt of the House. Similarly speeches or writings containing vague charges against members or criticising their parliamentary conduct in a strong language particularly in the heat of a public controversy, without, however, imputing any mala fides, are not treated by the House as a contempt or breach or privilege.

I do agree that.

MR. SPEAKER.—Please go through the next paragraph.

SRI S.R. BOMMAI.—

“On a similar consideration, defamatory words against a particular section of the House or against a particular party in the House are not treated as constituting a contempt of the House, since the whole House is not affected. Thus in a case in Lok Sabha, where once political leader was reported in a newspaper to have said in a public speech that the representatives of a political party in the legislatures were” people whom any first class magistrate would round up” and were men without any appreciable means of livelihood”, speaker Ayyangar disallowed the question of privilege”.

I do agree. Here, if the allegations are vague then, it is alright

MR. SPEAKER.—Here, the Hon'ble Chief Minister has said not to go by the version that has appeared in the Press. That is what he has said.

SRI S.R. BOMMAI.—I am making only a preliminary submission. These are the things that have appeared in the Press. A specific charge has been made on us that a sum of Rs. 1 crore has been received by us and that it is being distributed.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಸ್ವಾಮಿ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಡೆಕ್ಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ. ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಸಾಮಿ.

MR. SPEAKER.—When the denial is there why do you insist

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆ ನಂತರ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

SRI S R. BOMMAI.—Let the Hon'ble Chief Minister make a statement. If there are any specific charges against us we are prepared to face the enquiry. The thinks which appeared have in the Press lead to our character assassination. It amounts to a privilege.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. This is a better forum.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಅರ್ಥ ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಬೇರೆಯ ತರಹ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? Why do you press that ? Let us leave it at that.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ದೊಮ್ಮೆಯಾದರಾಗಲೀ, ದೇವೇಗೌಡರಾಗಲೀ ನಾನು ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. I have never charged any individual. I never charged anybody. That is not my intention. Again I say it. You need not be hurt.

SRI S. R. BOMMAI. --What is reported is not correct. Isn't it.

SRI R. GUNDURAO.—It is not correct.

MR. SPEAKER.—Let us close the issue. The Ruling is, after all it will not constitute a breach of privilege when the matters have been said outside the House. Let us take up the next item on the agenda. Financial Business.

FINANCIAL BUSINESS

Discussion on the voting of Demands for grant for 1981-82.

MR. SPEAKER.—The discussion on the Demands Nos. 34, 47, 33, 43, 44, 45, 46 and 63 will continue. Sri Waingankar was on his legs. You have already taken ten minutes yesterday, You can take five minutes more, today, because a very big list is before me. Please commence.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ವಿ. ವೈಗಾಂವಕರ್ (ಕಾರ್ವಾರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ಡಿಮಾಂಡ್‌ನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಈ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರಿಕ ದೋಷಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪರ್ಸಿನ್ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ಮೇಲೆ, ಅವನ್ನು ಪೂರೈಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಮಗ್ರ ಸಫಲವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ ಹುಟ್ಟುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಈ ಖಾತೆಯವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಬಹು ಜನ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಉನ್ನತಿಗೆ ಬರಲು ಅವರು ಆಸಕ್ತರಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾವ ಒಂದು ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿದೆ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಮೂತ್ರ ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಒಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಧೋರಣೆಯ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಮೂಲ ಧೋರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಚರ್ಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಗಲೀ ಅಥವಾ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ ತಃ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ನೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಜುಲೈ ೪ನೇ ತಾರೀಖು ಡೆಕ್ಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಾನದೇವರಾಜ್ ಎಂಬವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನ್ನು ಬರೆದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಕೃತ ಇದೆ, ಏನು ನ್ಯೂನತೆ ಇದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಧರ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ನೂನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರ ಸಮಗ್ರ ಉನ್ನತಿಯ ದೃಷ್ಟಿ